

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Кузьменко О.Г.

аспірант,

Українська академія банківської справи Національного банку України

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Сьогодні рівень фінансової безпеки страхового ринку є важливим індикатором розвитку страхового ринку, фінансової системи та в цілому держави. Від безпечного розвитку страхового ринку та фінансового забезпечення страхових компаній залежить розвиток усіх секторів вітчизняної економіки. Фінансова безпека страхового ринку сприяє створенню дієвої системи захисту громадян, суб'єктів господарювання та держави. Страховий ринок є важливим джерелом довгострокових інвестицій в економіку держави. Підвищення рівня фінансової безпеки страхового ринку сприяє акумулюванню коштів, які стають джерелом фінансування державного бюджету країни.

На сьогодні страховий ринок України має значний потенціал росту та цікавий міжнародним інвесторам. При цьому відсутність ефективних та необхідних законодавчих реформ стримує процес його розвитку.

В першому півріччі 2014 року сукупна кількість страховиків скоротилося в порівнянні з аналогічним періодом минулого року на 4% – до 400 страхових компаній. Із них 58 СК «life» і 342 СК «non-life». Однією із причин зменшення кількості учасників ринку стало посилення жорсткої політики державного регулятора до недобросовісних компаній [1].

Вітчизняні науковці виділяють такі позитивні риси страхового ринку України: великий потенціал для розвитку страхування (вітчизняний страховий ринок займає 0,07% світового страхового ринку; рівень страхових премій у ВВП за 2013 рік склав лише 2% тоді як у розвинутих країнах близько 9%), високу конкурентоспроможність на ринку майнового страхування. Однак виділяють також негативні риси такі як низький рівень ємності страхових послуг, недостатній рівень капіталізації страховиків, значну кількість ліцензійних вимог, недобросовісна конкуренція, використання деяких видів страхування в якості корупційних схем.

При розгляді фінансової безпеки страхового ринку також необхідно враховувати й фінансову безпеку інших його учасників, окрім страхових компаній, а це і страхові посередники, і страхувальники і навіть органи державного нагляду. Страхові компанії не зможуть стати фінансово

захищеними і безпечними ізолювано від цих учасників страхового ринку і тільки комплексно у взаємозв'язку і взаємодії між собою страховий ринок України зможе досягнути фінансово безпечного рівня свого розвитку.

Сутність фінансової безпеки страховика полягає в здатності останнього:

- нейтралізувати вплив зовнішніх кризових ситуацій і навмисних дій агресивних чинників (держав, компаній, угруповань та ін.), тіньових структур на фінансову стійкість страхової компанії;

- забезпечувати стійкий економічний розвиток страхової компанії, а також стійкість платіжно-розрахункових відносин і основних фінансово-економічних параметрів;

- найбільш оптимально залучати і використовувати засоби іноземних і вітчизняних партнерів;

- запобігати витоку капіталів за межі впливу страховика, конфліктам між акціонерами різних рівнів із приводу розподілу і використання ресурсів страхової компанії;

- запобігати злочинам й адміністративним правопорушенням у фінансових правовідносинах між страховиками, страхувальниками, а також страховими посередниками.

Забезпечення фінансової безпеки страховика потребує виконання наступних рекомендацій:

- розробка загальної стратегії діяльності страхової організації та встановлення пріоритетів фінансового менеджменту, направлених на досягнення безпечного рівня її діяльності;

- постійне прогнозування ймовірних загроз діяльності страхової компанії;

- забезпечення збалансованості страхового портфеля, тарифної, інвестиційної та перестраховальної політики страховика;

- забезпечення безперервного контролю та управління фінансовою безпекою;

- дотримання відповідного рівня підготовки співробітників страхової компанії з дотримання ними всіх встановлених правил, спрямованих на забезпечення фінансової безпеки [2].

Загрози фінансової безпеки страхового ринку зазвичай поділяють на внутрішні та зовнішні. Внутрішні загрози породжуються в основному неадекватною фінансово-економічною політикою учасників страхового ринку; помилками, зловживаннями структурних підрозділів та окремих спеціалістів; відсутністю контролю за збереженням фінансової інформації; помилками в управлінні фінансами.

Основними причинами виникнення зовнішніх загроз для сучасного страхового ринку є: стрімкий розвиток інтеграційних та глобалізаційних процесів, інтернаціоналізація світового ринку страхових послуг; високий

рівень мобільності, взаємозв'язку та взаємозалежності страхового і фінансового ринків, заснованого на новітніх технологіях; різноманіття і динамізм існуючих фінансових інструментів; нездатність фінансових інститутів та наглядових органів в належній мірі контролювати кризові явища; високий рівень залежності від зовнішнього перестраховування; шахрайство у страхуванні; недосконалість національного законодавства у страховій сфері; нерозвиненість фондового ринку країни; зростання залежності національного страхового ринку від іноземного капіталу; збереження тенденцій затягування виходу із економічної (фінансової), політичної кризи [3].

На сьогодні для України характерні такі негативні фактори впливу на страховий ринок: економічний спад – втрата Автономної Республіки Крим, який в регіональній структурі страхового портфеля займав в середньому 10% страхових виплат; бойові дії на сході України; відтік російського капіталу.

Страхування в Україні зможе активно розвиватися при умові наявності нормативно-правової бази, розробленої на основі міжнародних стандартів.

Список використаних джерел:

1. Статистика страхового ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forinsurer.com/stat>.
2. Єрмошенко А. М. Визначення поняття фінансової безпеки страховика та її категорій / А. М. Єрмошенко // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – № 4. – С. 46-52.
3. Нікіфоров П. О. Сутність і значення фінансової безпеки страхової компанії / П. О. Нікіфоров, С. С. Кучерівська // Фінанси України. – 2006. – № 5. – С. 86-94.

Пугарська Н.Б.

аспірант,

*Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана*

РОЗВИТОК КОНТРОЛІНГУ В ІНОЗЕМНИХ ТА ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКАХ

Сучасна світова економіка набула глобального характеру. Все це обумовлює необхідність впровадження в практику нових управлінських інструментів, що відповідають зміненим потребам розвитку світового господарства, яке швидко трансформується, набуваючи нових якостей.